

NORGES HØYESTERETT

Den 11. mai 2020 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Matningsdal, Matheson og Bull i

HR-2020-981-U, (sak nr. 20-051971SIV-HRET), sivil sak, anke over kjennelse:

Martin Johnsen
Heidi Fossen

(advokat Andreas Møller)

mot

Håvard Eidnes

Alis Blueberg

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens kjennelse i sak om arrest.
- (2) Martin Johnsen og Heidi Fossen har kjøpt en boligeiendom av Alis Blueberg i Bjugn kommune i Trøndelag. Da de mener at boligen lider av vesentlige mangler, har de anlagt sak for Fosen tingrett med krav om heving av kjøpet.
- (3) Etter saksanlegget fremsatte de 25. oktober 2019 også begjæring om arrest rettet mot Alis Blueberg. I begjæringen ble det nedlagt slik påstand:
  - «1. Til sikring for sitt påståtte krav, tillates Martin Johnsen og Heidi Fossen å ta arrest for inntil kr. 4 861 538,- i Alis Bluebergs formuesgoder.
  2. Martin Johnsen og Heidi Fossen tilkjennes sakens omkostninger.»
- (4) Fosen tingrett berammet rettsmøte til 8. november 2019 for behandling av begjæringen, jf. tvisteloven § 32-7 første ledd. Det fremgår av tingrettens rettsbok at Alis Blueberg var lovlig innkalt til rettsmøtet, men at hun ikke møtte.
- (5) Noen dager etter at arrestbegjæringen var tatt ut, overførte Blueberg ved ektepakt fire eiendommer til sin ektemann, Håvard Eidnes. Som følge av dette utvidet saksøkerne kort tid før rettsmøtet i tingretten arrestbegjæringen til også å omfatte Håvard Eidnes.
- (6) Da tingretten kom til at det i forhold til Eidnes var «fare ved opphold», jf. tvisteloven § 32-7 andre ledd, kom den til at den kunne avgjøre begjæringen også i forhold til ham.

(7) Fosen tingrett avsa deretter 11. november 2019 kjennelse med slik slutning:

- «1. Til sikring for sitt krav om heving og erstatning tillates Martin Johnsen og Heidi Fossen å ta arrest for inntil kr. 4 922 819,25 – ... - i Alis Blueberg sine formuesgoder.
2. Til sikring for sitt krav om heving og erstatning tillates Martin Johnsen og Heidi Fossen å ta arrest for inntil kr. 4 922 819,25 - ... - i følgende eiendommer hvor Håvard Eidnes er hjemmelshaver:
- Gnr. 130, bnr. 47 i Trondheim kommune med ½ part.
  - Gnr. 31, bnr. 37 i Skaun kommune
  - Gnr. 31, bnr. 43 i Skaun kommune
  - Gnr. 41, bnr. 4 i Klæbu kommune
3. Håvard Eidnes og Alis Blueberg kan avverge iverksettelse av arresten eller kreve iverksettelsen opphevet ved å stille sikkerhet for kr. 4 922 819,25 - ... .
4. Alis Blueberg og Håvard Eidnes skal – begge for en og en for begge (solidaransvar) – innen 14 – fjorten – dager betale kr 61 281,25 - ... - i sakskostnader til Martin Johnsen og Heidi Fossen.»

(8) Eidnes ble varslet om sin rett til å kreve påfølgende muntlige forhandlinger, jf. tvisteloven § 33-4 tredje ledd andre punktum. Han fremsatte slik begjæring, men den ble senere trukket tilbake.

(9) Alis Blueberg anket tingrettens kjennelse til Frostating lagmannsrett. Om Eidnes heter det i lagmannsrettens kjennelse 28. februar 2020:

«Fosen tingrett tok kontakt med Eidnes 21. november 2019 for å få avklart om anken fra Blueberg også skulle gjelde ham. Han fikk frist til 30. november 2019 for å sende inn sin signatur på anken. Slik signatur er ikke mottatt. Lagmannsretten legger derfor til grunn at det kun er Alis Blueberg som er ankende part.»

(10) For tingretten anførte Johnsen og Fossen at eiendomsoverføringene til Eidnes var pro forma. Dette var tingretten enig i. Lagmannsretten kom derimot til at overføringen ikke var pro forma og oppsummerte sitt standpunkt slik:

«Lagmannsretten legger derfor til grunn at Eidnes er den reelle eier av eiendommene som er omfattet av tingrettens slutning punkt 2. Det betyr at det derfor ikke kan tas arrest i disse. Lagmannsretten understreker at vurderingen av det underliggende forholdet er en prejudisiell vurdering, det vil si en foreløpig vurdering som ikke vil være bindende ved en eventuell full rettslig prøving av spørsmålet om hvem som er reell eier av eiendommen.

Anken har etter dette delvis ført frem, ved at begjæringen om arrest i Håvard Eidnes' formuesgode ikke tas til følge.»

(11) Lagmannsretten avsa dermed kjennelse med følgende slutning:

- «1. Til sikring for sitt krav om heving og erstatning tillates Martin Johnsen og Heidi Fossen å ta arrest for inntil 4 922 819,25 - ... - kroner i Alis Blueberg sine formuesgoder etter nærmere beslutning fra namsmannen.
2. Begjæringen om arrest i Håvard Eidnes' formuesgode tas ikke til følge.

3. Alis Blueberg kan kreve iverksettelsen av arresten opphevet ved å stille sikkerhet for 4 992 819,25 - ... - kroner.

4. Sakskostnader for lagmannsretten tilkjennes ikke.

5. Det gjøres ingen endring i tingrettens sakskostnadsavgjørelse.»

- (12) *Martin Johnsen og Heidi Fossen* har anket lagmannsrettens kjennelse til Høyesterett. Anken retter seg mot slutningen punkt 2 og 4. I anken er både Alis Blueberg og Håvard Eidnes oppgitt som ankemotparter for Høyesterett.
- (13) I den opprinnelige ankeerklæringen av 6. mars 2020 ble det i korte trekk anført at lagmannsretten har begått en saksbehandlingsfeil når den ikke har drøftet om vilkårene for omstøtelse etter ekteskapsloven § 51 og dekningsloven § 5-2 foreligger, slik at arrestbegjæringen eventuelt kunne ha ført fram på dette grunnlaget.
- (14) I et senere prosesskriv 19. mars 2020 er det videre anført at lagmannsretten har begått en saksbehandlingsfeil når den har opphevet arresten overfor Eidnes selv om han ikke hadde anket tingrettens kjennelse. Da Eidnes ikke anket, var kravet overfor ham allerede rettskraftig avgjort da lagmannsretten avsa sin kjennelse.
- (15) De ankende parter har nedlagt slik påstand:
- «1. Lagmannsrettens kjennelse oppheves for så vidt gjelder domsslutningen punkt 2 og 4.**
- 2. Martin Johnsen og Heidi Fossen tilkjennes sakens omkostninger.»**
- (16) *Alis Blueberg og Håvard Eidnes* har inngitt tilsvaret datert 17. mars 2020 hvor de motsetter seg opphevelse. De har nedlagt slik påstand:
- «1. Lagmannsrettens kjennelse bekreftes når det gjelder punktene 1, 2, 3 og 4.**
- 2. Lagmannsrettens kjennelse oppheves for punkt 5. Eidnes sitt solidaransvar for Bluebergs pådømte sakskostnader oppheves.»**
- (17) Blueberg og Eidnes har videre i prosesskriv 5. mai 2020 inngitt kommentar til de ankende parters prosesskriv av 19. mars 2020.
- (18) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken er en videre anke. Den gjelder lagmannsrettens saksbehandling som utvalget kan prøve, jf. tvisteloven § 30-6 bokstav b.
- (19) For lagmannsretten var situasjonen, som allerede nevnt, at bare Alis Blueberg hadde anket tingrettens kjennelse. Håvard Eidnes hadde ikke anket. Men da lagmannsretten kom til et annet standpunkt om det omtvistede pro forma spørsmålet, opphevet den likevel arresten i de eiendommene som var overført til Eidnes.
- (20) For tilfeller hvor det er flere parter på samme side i en sak inneholder tvisteloven § 15-5 følgende bestemmelse:
- «(1) Flere parter på samme side i et søksmål betraktes i forhold til motparten som selvstendige parter. Bevisføringen tillegges betydning for alle parter.**

(2) Dersom det må gis samme dom for alle parter, kommer prosesshandlinger fra en part andre parter på samme side til gode, selv om de strider mot deres prosesshandlinger.»

- (21) Denne bestemmelsen avløste en langt på veg tilsvarende bestemmelse i tvistemålsloven § 72. Lovens hovedregel er altså at dersom for eksempel to personer i samme sak er pålagt å betale erstatning til saksøkeren, men bare én av dem anker dommen og får medhold, kan ikke ankeinstansen gi dommen virkning for begge. Dette innebærer at lagmannsretten var avskåret fra å oppheve punkt 2 i tingrettens slutning med mindre § 15-5 andre ledd kom til anvendelse. Om denne bestemmelsen heter det i NOU 2001: 32 side 819:
- «(2) gjelder de tilfeller der det av prosessuelle eller materielle grunner må gis samme dom for alle parter. Det er for det første tilfeller av utvidet rettskraft. Dernest er det tilfeller hvor det er etablert krav om nødvendig prosessfellesskap, selv om dommen ikke har utvidet rettskraft, og det er de tilfeller der prosessfellene etter de materielle regler må disponere over kravet i fellesskap. Det er imidlertid ikke tilstrekkelig for at (2) skal få anvendelse at partenes krav bygger på de samme faktiske og rettslige grunnlag. Løsningen vil bero på de materielle regler for vedkommende type fellesskap. Problemstillingen vil være aktuell i ulike sameieforhold. Om hva som nærmere ligger i at prosesshandlinger etter (2) kommer andre parter til gode, se Schei side 336-337.»**
- (22) I Ot.prp. nr. 51 (2004-2005) side 420 har departementet sluttet seg til dette sitatet.
- (23) At anvendelsesområdet for tvisteloven § 15-5 andre ledd er snevert, fremgår også av Schei m.fl.: Tvisteloven, kommentarutgave, andre utgave side 521 og Skoghøy: Tvisteløsning, tredje utgave side 493-495. I tillegg til tilfeller som er omtalt i lovens forarbeider understrekes det begge steder at også tilfeller av utvidet rettskraft etter tvisteloven § 19-15 første ledd andre punktum er omfattet.
- (24) Ankeutvalget finner det ikke nødvendig å gå detaljert inn på hvilke tilfeller som omfattes av unntaket i tvisteloven § 15-5 andre ledd, idet det er klart at en anke fra en ektefelle i en sak om arrest, og hvor det er tvist om hvem av ektefellene en konkret eiendom tilhører, ikke kan gis virkning for den andre ektefellen som ikke har anket. Slutningen i lagmannsrettens kjennelse punkt 2 må dermed oppheves, jf. tvisteloven § 30-3 første ledd jf. § 29-21 første ledd.
- (25) Utfallet må bli det samme for slutningen punkt 4. Som begrunnelse for den heter det i lagmannsrettens kjennelse:
- «Ingen av partene kan sies å ha vunnet saken helt ut eller i det vesentlige, jf. tvisteloven § 20-2 første ledd jf. annet ledd og sakskostnader tilkjennes ikke.»**
- (26) Sakskostnadsavgjørelsen er altså basert på at lagmannsretten uriktig har lagt til grunn at den kunne gi Bluebergs anke virkning også for ektefellen, Eidnes. Dermed svikter en grunnleggende premiss for denne avgjørelsen.
- (27) Som det fremgår av tilsvaret fra Blueberg og Eidnes, har de nedlagt påstand om at punkt 5 i lagmannsrettens kjennelse må oppheves. De har imidlertid utelukkende inngitt et tilsvaret, og de har ikke anket kjennelsen punkt 5. Påstanden kan dermed ikke behandles.
- (28) Anken har ført fram, idet Høyesteretts ankeutvalg har kommet til at lagmannsretten har begått en prosessuell feil som må føre til opphevelse. Tvisteloven § 20-2 kommer likevel til anvendelse, idet Blueberg og Eidnes heller ikke etter at den feilen som fører til opphevelse ble

påberopt, har sluttet seg til kravet om opphevelse, jf. bl.a. Rt-2012-904 avsnitt 16. Ankeutvalget kan ikke se at det er grunnlag for å gjøre unntak for denne betalingsplikten. Advokat Møller har oppgitt at han vil avkreve sine klienter et salær på 23 625 kroner inklusive merverdiavgift. I tillegg kommer rettsgebyr med 7032 kroner. Omkostningskravet utgjør etter dette 30 657 kroner som tilkjennes.

(29) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

1. Lagmannsrettens kjennelse, slutningen punkt 2 og 4 oppheves.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler Alis Blueberg og Håvard Eidnes – én for begge og begge for én – til Martin Johnsen og Heidi Fossen i fellesskap 30 657 – tredvetusensekshundreogfemtisju – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelsen.

Wilhelm Matheson
(sign.)

Magnus Matningsdal
(sign.)

Henrik Bull
(sign.)